

TALAJMŰVELÉS

II.

A talajművelés eljárásai

A talajművelés eljárásai

Fogalma: meghatározott céllal, kiválasztott eszközzel végzett talajmunka

Talajelőkészítés: több talajművelési eljárás a vetési érettség elérése érdekében

Talajművelési eljárások

- Alapvető talajművelési eljárások
- Kiegészítő talajművelési eljárások
- Magágykészítés

A talajművelés klasszikus sorrendje

1. Tartóhántás

2. Alapművelés

3. Az alapművelés elmunkálása

4. Magágykészítés

5. Vetés utáni elmunkálás

Alapvető talajművelési eljárások

Fogalma: amely alapvetően szükséges a magágy kialakításához

- Tarlóhántás
- Vetőszántás
- Őszi mélyszántás

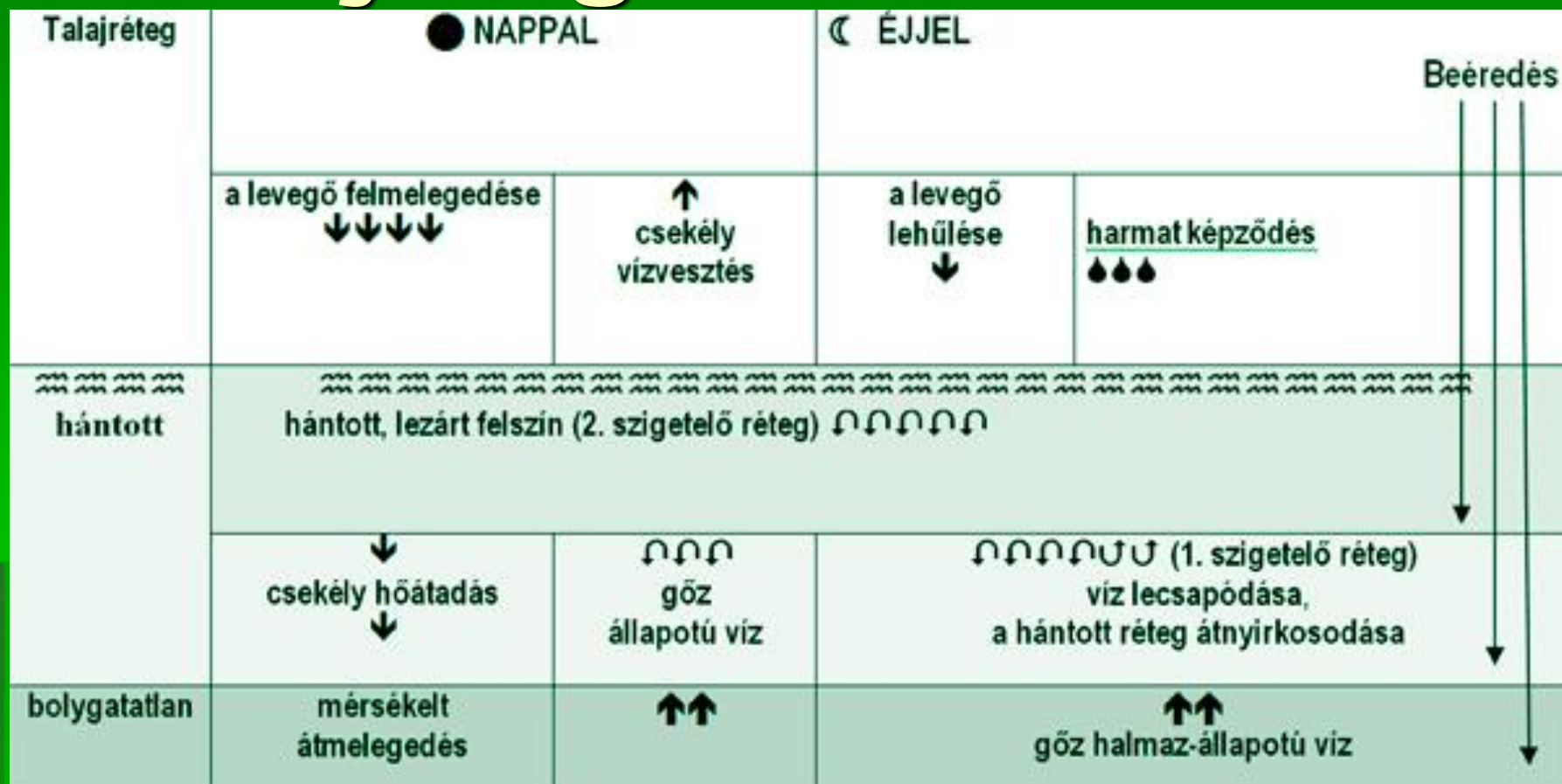
A tarlóhántás

Fogalma: olyan talajművelési eljárás amit a betakarítás után először végzünk

Célja:

- A vízbefogadó képesség növelése
- A vízkészlet megőrzése
- A talaj levegőztetése
- A meglévő gyomok irtása
- Az árvakelés és gyommagvak kelésének elősegítése
- A talajélet elősegítése

A tarlóhántás hatása a talaj vízgazdálkodására

A hántott területen a későbbiek során minden talajmunka eredményesebben végezhető

A tarlóhántás ideje

- Minél hamarabb a betakarítást követően!
- A lekerülő növény árnyékolása megszűnik, a talaj kiszárad
- Szalmabálázás esetén gyors lehordás szükséges!

A tarlóhántás mélysége

- Általában sekélyművelés (8-12 cm)

Mélyebb tarlóhántás szükséges:

- Gyomos volt az elővetemény
- Mélyen gyökerező gyomok
- Ha nem akarunk szántani
- Száraz talajviszonyok mellett csak sekély hántás

A tarlóhántás eszközei

- Egyenes tárcsa: gyomos területen
- Tárcsás borona

A tarlóhántás eszközei

Szántóföldi kultivátorok:

- Ideális talajviszonyok, kevés szármaradvány esetén

A tarlóhántás eszközei

- **Ekék:** kis fogásszélességű sekélyen szántó ekék (hántó eke)

Kombinált eszközök

- Műtrágya kijuttatása
- Baktérium trágya kijuttatása

A vetőszántás

Fogalma: nyár végi és őszi vetések alá végzett szántás

Célja:

- A talaj lazítása
- A kijuttatott trágyák bekeverése
- Gyommentesség megalapozása

A vetőszántás ideje

- Legalább 4-6 héttel a vetés előtt (talajüllepeds, talajélet helyreállása, talaj beérése)
- Későn lekerülő elővetemény lekerülése után azonnal

A vetőszántás mélysége

Függ:

A növény igénye: (gyökérzet mélysége)

- Kalászosok 18-20 cm
- Repce, lucerna 20-25 cm

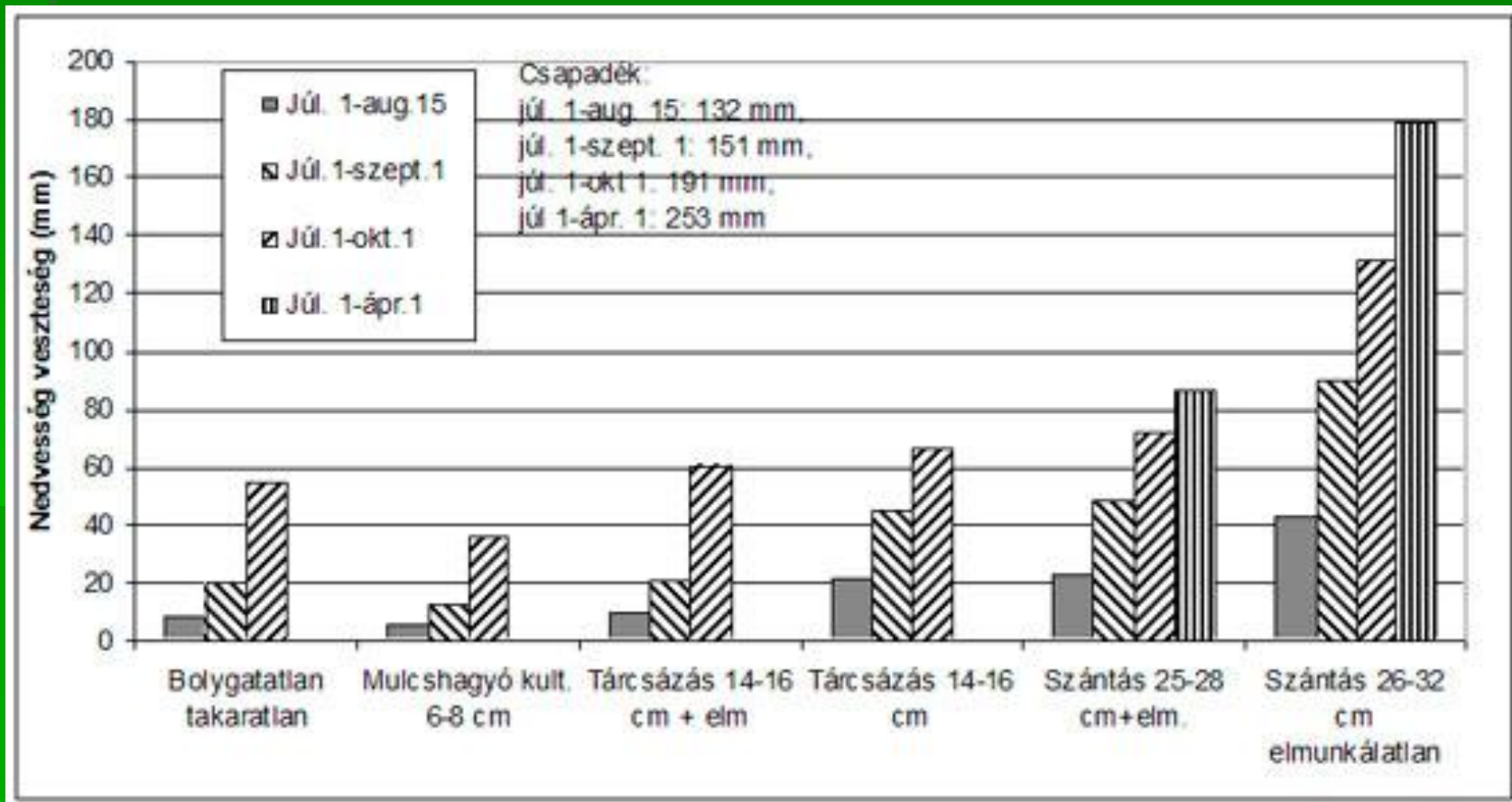
A talaj állapota: ha száraz akkor sekélyebben

A rendelkezésre álló idő: ha kevés akkor sekélyebben

A vetőszántás eszköze

- Középmélyen szántó
- 20-25 cm fogásszélességű eke

Nedvesség veszteség különböző talajművelési eljárások esetében

Az őszi mélyszántás

Fogalma: a tavaszi vetésű növények alá
ősszel végzett szántás

Célja:

- A termőréteg teljes átfordítása
- A vízkapacitás növelésével a téli csapadék hasznosítása
- A fagy porhanyító hatásának kihasználása

Az őszi mélyszántás ideje

- Korán lekerülő elővetemény: szeptember vége, október
- Későn lekerülő elővetemény: amint lehet, minél hamarabb

Az őszi mélyszántás mélysége

- A lehetőségekhez mérten mély:25-30 cm
- Sekély termőrétegű talajoknál sekélyebben
- Istállótrágyázáskor ne mélyen (25 cm)
- Mélyítő szántás akár 50 cm, de csak ritkán

Kiegészítő talajművelési eljárások

- Talaj lezárása
- A talaj ápolása
- Szántást előkészítő eljárás
- magágykészítés

A talaj lezárása

A talajt minden talajművelési eljárás után le kell zárni!

Célja: vízmegőrzés

A talajlezárás eszközei

- Fogasok
- Simítók
- Hengerek (sima, gyűrűs, pálcás)

A lezárás történhet: _____

- Egy menetben kapcsolt eszközzel
- Külön menetben

A hántott tarló lezárása

Célja:

- Szigetelő réteg létrehozása
- Párolgási felület csökkentése

A vetőszántás lezárása

Célja: vízmegőrzés, a talaj beérésének elősegítése

Ideje: a szántás után azonnal!

Az őszi mélyszántás lezárása

Ősszel a szántás után: szén megőrzés

Tavasszal: párologtató felület
csökkentése, víz megőrzés

Magyar Mezőgépparchívum
Fotó: IKR Bábolna

A talaj ápolása

Célja:

- Gyomok irtása
- A talaj porhanyítása
- Vízmegőrzés
- Felület egyengetése

A talajápolás eszközei

- Elsősorban kultivátorok
- Erősen gyomos területen tárcsa

A szántást előkészítő eljárás

Célja:

- a szármaradványok aprítása a megfelelő minőségű szántás érdekében

Ideje:

- Őszi mélyszántás előtt

Eszköze:

- Tárca

A magágykészítés

Fogalma:

- a vetés előtti utolsó talajművelési eljárás

Célja:

- a mag számára optimális feltételek biztosítása
- a gyors, egyenletes kelés biztosítása

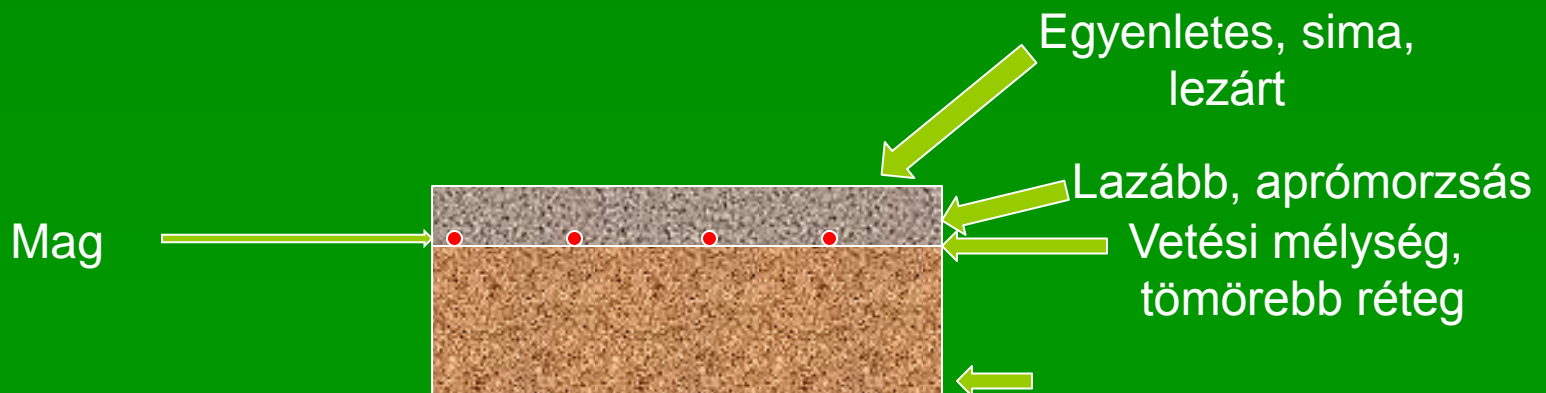
A magágykészítés ideje, mélysége

Ideje:

- Közvetlen a vetés előtt

Mélysége:

- Csak a vetés mélységében

A magágykészítés eszközei

- Kompaktorok, kombinátorok
- Az eszközt a talajállapot és vetési mélység határozza meg

